תנ״ך · אחרונים · חיד״א · חומת אנך · נביאים

חומת אנך על חגי

רבי חיים יוסף דוד אזולאי [החיד"א]

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

חומת אנך על חגי

רבי חיים יוסף דוד אזולאי [החיד"א]

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/חומת-אנך-על-חגי/
הקובץ נוצר ב־16 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611160902 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 4
פסוק א 4
פסוק ח 4
פסוק יב 4
פרק ב 4
פסוק ו 4
פסוק ט 4

פרק א

פסוק א

היה דבר ה' ביד חגי הנביא אל זרובבל וכו'. היו שתי נבואות אחת קצרה לזרובבל ואל יהושע כ"ג לומר דמה שאומרים העם אינו אמת והשנית לעם באורך ותוכחת. והראשונה לא נצרכא אלא כדי לחלוק להם כבוד שהם ראשי העם. והשנית דרך תוכחה לעם והיה מספיק בשנית לכוללות אך כדי לחלוק כבוד היה לבדם נבואה קצרה:

פסוק ח

וארצה בו ואכבדה. כתיב חסר ה' דחסרו ה' דברים בבית שני ובש"ס ביומא דף כ"א מנאם ארון וכו' אש ושכינה ורוח הקדש ואורים ותומים. ובירושלמי ריש פ"ב דתעניות במקום שכינה קתני שמן המשחה ע"ש:

פסוק יב

הכהן הגדול. קאי איהושע אבל יהוצדק מעולם לא היה כ"ג ומה שלא היה עזרא בן שריה כ"ג ובן אחיו יהושע בן יהוצדק היה כ"ג הטעם לפי שיהושע עלה עם זרובבל קודם שעלה עזרא ויש מי שאמר שיהוצדק ועזרא בני שריה ויהוצדק הלך בגולה לבבל וכשעלו מבבל עלה יהושע ושמש ולא שמש עזרא לפי שיהוצדק היה הבכור וקדמו בן אחיו הבכור. הרב מהר"ש עדני ז"ל בספר דברי אמת כ"י משם המפרשים. ומדברי הרמב"ם מוכח דעזרא היה כ"ג כמ"ש בקונטרס ועד לחכמים דף ל"ד. אך רז"ל במדרש חזית אמרו דעזרא לא היה כהן גדול וכ"כ הרשב"ץ בריש פי' אבות והכי מוכחי קראי:

פרק ב

פסוק ו

ואני מרעיש. פירש רש"י ז"ל בניסים הנעשים לבני חשמונאי עכ"ד וזה נראה יותר ממי שפירש דקאי על חרבן בית שני:

פסוק ט

גדול יהיה כבוד הבית הזה האחרון מן הראשון. פ"ק דבתרא רב ושמואל ואמרי לה ר' אלעזר ור' יוחנן חד אמר בבנין וחד אמר בשנים ואיתא להא ואיתא להא. ואפשר דפליגי בפירוש תיבת גדול דמר דריש גדול באיכות ומשו"ה קאמר בבנין. ומר דריש גדול בכמות ומשו"ה דריש בשנים. ואיתא להא ואיתא להא דתרוייהו רמיזי בקרא גדול בבנין יהיה דיהיה לו הויה וקיום יותר בשנים. וכתב מהר"ש עדני ז"ל בספר דברי אמת כ"י.

האחרון מן הראשון אפילו אם נפרש האחרון היינו בית שני כפשוטו עוד נקוה לתשועת ה' שיבנה במהרה בימינו בית שלישי דפירוש האחרון כמו אחרונים דלאה שיש עוד יוסף ורחל אחרונים וכמו ושמעו לקול האות האחרון וחוזר ונותן עוד אות שלישי כן בית שלעתיד שיבנה ב"ב יהיה אחרון לזה השני [וכ"כ הרשב"א ח"ד חדש סי' קפ"ז ע"ש] בנין עדי עד מעשה ידי יוצר אלהים חיים: